

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«19» березня 2024 року

№ 60/37-рп/к

справа № 367/60/37-рп/к.24

м. Київ

*Про початок розгляду справи
за ознаками порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 27.02.2024 № 60-03/41п та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

(1) Дії приватного акціонерного товариства «Акціонерна компанія «Київводоканал» (далі – ПрАТ «АК «Київводоканал», Товариство), які полягають у встановленні наказом **«Інформація, доступ до якої обмежено»** економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування споживачів послуг із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, з огляду на включення суми коштів для формування рахунків та їх доставку на паперових носіях, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цих ринках.

2. ВІДПОВІДАЧ

(2) Відповідачем у справі є ПрАТ «АК «Київводоканал» (**«Інформація, доступ до якої обмежено»**); ідентифікаційний код юридичної особи **«Інформація, доступ до якої обмежено»**).

(3) Товариство є юридичною особою, зареєстрованою Печерською районною у м. Києві державною адміністрацією 02.06.1992, яка має самостійний баланс, поточний, валютний та інші рахунки в установах банку, печатки, штампи, бланки зі своїм найменуванням, зареєстрований згідно з чинним законодавством знак для товарів та послуг.

(4) Згідно з даними із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань основним видом діяльності ПрАТ «АК

«Київводоканал» є *«Інформація, доступ до якої обмежено»* (код за КВЕД *«Інформація, доступ до якої обмежено»*).

(5) Тобто, ПрАТ «АК «Київводоканал» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(6) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснювався державний контроль за дотриманням ПрАТ «АК «Київводоканал» вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(7) Під час здійснення вказаного контролю Відділенням було направлено до ПрАТ «АК «Київводоканал» вимогу про надання інформації від 28.11.2023 № 60-02/5036.

(8) Листом від 18.12.2023 № 5170/18/36/02-23 (вх. Відділення від 20.12.2023 № 60-01/4152) ПрАТ «АК «Київводоканал» надало відповідь на вищевказану вимогу.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

(9) Відділенням здійснено дослідження становища ПрАТ «АК «Київводоканал» на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства, керуючись Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики та статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(10) Як передбачено пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, було обрано та застосовано виходячи з фактичних обставин справи, зокрема: особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Встановлення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(11) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання, група суб'єктів господарювання, конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання.

(12) Під час визначення об'єктів аналізу Відділення виходило з того, що підставою для складання цього подання стало виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях ПрАТ «АК «Київводоканал» за результатами здійснення державного контролю за дотриманням Товариством вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(13) Тобто, об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища є:
- суб'єкт господарювання – ПрАТ «АК «Київводоканал»;

- товар – послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Інша господарська діяльність Товариства, крім надання вказаних послуг, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Складання переліку товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання і які мають ознаки одного товару, товарної групи.

(14) Згідно з пунктом 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(15) Товаром, щодо якого визначалось монопольне (домінуюче) становище ПрАТ «АК «Київводоканал», є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які надаються Товариством на платній основі.

(16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації тощо.

4.2.2. Споживчі характеристики

(17) Відповідно до Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.

(18) Положеннями статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» визначено, що:

- **централізоване питне водопостачання** – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
- **споживач питної води** – юридична або фізична особа, яка використовує питну воду для забезпечення питних фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

(19) Пунктом двадцять дев'ятим частини першої статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» визначено, що **централізоване водовідведення** – господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.

(20) Відповідно до пункту 1 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 (далі – Правила № 690), цими правилами регулюються відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – Виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі – Споживач), який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.

(21) Згідно з пунктом 7 Правил № 690 Виконавець забезпечує безпечне та безперервне

постачання питної води Споживачу, якість та тиск якої повинні відповідати вимогам законодавства та умовам договору.

(22) Відповідно до пункту 8 Правил № 690 параметри якості питної води повинні відповідати вимогам державних санітарних норм і правил на питну воду.

(23) Значення тиску питної води повинно відповідати параметрам, встановленим державними будівельними нормами.

(24) Згідно із пунктом 9 Правил № 690 Виконавець забезпечує постачання питної води у відповідній кількості та якості послуги, що встановлені нормативами:

- за індивідуальним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем – до межі внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі) та інженерно-технічних систем приміщення споживача;
- за колективним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, договором з колективним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, індивідуальним договором про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, договором з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення – до межі зовнішніх інженерних мереж постачання послуг виконавця та внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку (будівлі).

(25) Відповідно до пункту 10 Правил № 690 визначення кількості та якості (щодо тиску) послуги здійснюється відповідно до умов договору:

- за показаннями вузла комерційного обліку послуги та іншими засобами вимірювальної техніки – для колективного договору, договору з колективним споживачем, договору з власником (користувачем) будівлі, індивідуального договору;
- з урахуванням показань вузла (вузлів) розподільного обліку послуги (у разі їх наявності) – для індивідуальних договорів про надання послуг з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем.

4.2.3. Умови споживання та умови реалізації

(26) Положеннями статті 19 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» визначено, що послуги з централізованого питного водопостачання надаються споживачам підприємством питного водопостачання з урахуванням вимог Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» на підставі договору з:

- підприємствами, установами, організаціями, що безпосередньо користуються централізованим питним водопостачанням;
- підприємствами, установами або організаціями, у повному господарському віданні або оперативному управлінні яких перебуває житловий фонд і до обов'язків яких належить надання споживачам послуг з питного водопостачання;
- об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельними кооперативами та іншими об'єднаннями власників житла, яким передано право управління багатоквартирними будинками та забезпечення надання послуг з водопостачання на підставі укладених ними договорів;
- власниками будинків, що перебувають у приватній власності;
- індивідуальними і колективними споживачами житлово-комунальних послуг, визначеними Законом України «Про житлово-комунальні послуги».

(27) Договір про надання послуг з питного водопостачання укладається безпосередньо між підприємством питного водопостачання або уповноваженою ним юридичною чи фізичною особою і споживачем, визначеним у частині першій цієї статті.

(28) Порядок надання споживачам послуг з питного водопостачання встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

(29) Пунктом 14 Правил № 690 визначено, що надання послуг здійснюється виключно на договірних засадах.

(30) Послуги надаються Споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

(31) З пропозицією про укладення договору про надання комунальних послуг або про внесення змін до нього (крім індивідуальних договорів, укладених відповідно до частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги») може звернутися будь-яка сторона, надавши письмово другій стороні проект відповідного договору (змін до нього), складений згідно з типовим договором.

(32) Індивідуальний договір вважається укладеним із Споживачем, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування та/або на вебсайті Виконавця послуги співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з Виконавцем.

(33) Індивідуальний договір з власником індивідуальних (садибних) житлових будинків вважається укладеним, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування та/або на вебсайті Виконавця послуг, якщо такий власник не вчинив дій щодо відключення (відмови) від комунальної послуги (фактичне виконання робіт із відключення будинку).

(34) Фактом приєднання Споживача до умов індивідуального договору (акцептування договору) є вчинення Споживачем будь-яких дій, які свідчать про його бажання укласти договір, зокрема надання Виконавцю підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка за надані послуги, факт отримання послуг.

(35) У разі зміни права власності або користування приміщенням у багатоквартирному будинку, з попереднім власником (користувачем) якого було укладено індивідуальний договір, договір з новим власником (користувачем) вважається укладеним із дня акцептування такого договору.

(36) Споживачі у багатоквартирному будинку, які отримують послуги за іншою моделлю договірних відносин, у разі прийняття рішення про припинення такого договору можуть приєднатися до індивідуального договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, вчинивши дії, що засвідчують їх бажання укласти такий договір, відповідно до абзацу шостого цього пункту.

(37) У разі укладення колективного договору Виконавець надає уповноваженій співвласниками особі необхідну кількість договорів, що забезпечує отримання договору кожним із співвласників багатоквартирного будинку.

(38) Колективний договір і договір з колективним споживачем можуть бути укладені з Виконавцем за умови обладнання багатоквартирного будинку вузлом (вузлами) обліку, який (які) забезпечує (забезпечують) загальний облік споживання послуги у будинку.

(39) Зміни договору укладаються в такій самій формі, що і договір, який змінюється. У разі зміни Виконавцем умов договору вони вступають в силу через 30 днів з моменту

розміщення змінених умов на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування та/або на вебсайті виконавця.

(40) У разі зміни тарифу протягом строку дії договору новий розмір тарифу застосовується з моменту його введення в дію.

(41) Положення цього пункту можуть застосовуватися до відносин, що виникають під час укладання, зміни та припинення договорів про надання послуг, укладених із споживачами у двоквартирних будинках та інших будівлях, за рішенням власників (співвласників) таких будинків (будівель).

(42) У такому разі власники, співвласники, користувачі будівлі або приміщень у будівлі, яка не є індивідуальним (садибним) житловим будинком та багатоквартирним будинком, укладають договір про надання комунальних послуг відповідно до частини четвертої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

(43) Пунктом 32 Правил № 690 визначено, що вартість послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначається за обсягом спожитих послуг та встановленими відповідно до законодавства тарифами.

(44) Пунктом 33 Правил № 690 встановлено, що плата за послуги розраховується виходячи з розмірів затверджених тарифів та обсягу спожитих послуг, визначеного та розподіленого відповідно до законодавства.

(45) За таких обставин, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не мають товарів - замінників.

4.2.4. Ціна

(46) Тарифи на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для ПрАТ «АК «Київводоканал» встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), зокрема, діючі встановлені постановою НКРЕКП від 22.12.2021 № 2842 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ «АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ «КИЇВВОДОКАНАЛ», які наведені нижче:

- на централізоване водопостачання:
 - споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення – 5,51 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість);
 - споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення – 13,47 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість);
- на централізоване водовідведення:
 - споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення – 4,43 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість);
 - споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення – 11,85 грн за 1 куб. м (без податку на додану вартість).

4.2.5. Складання переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) товарів (товарних груп)

(47) Учасниками ринків послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства, є:

- продавець (постачальник) – ПрАТ «АК «Київводоканал»;
- покупці (споживачі) – фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір

отримувати вказані послуги від ПрАТ «АК «Київводоканал» внаслідок того, що мережі водопостачання та водовідведення їх приміщень (житлових та нежитлових) приєднані (підключені) саме до мереж, які знаходяться у власності, володінні (користуванні, оперативному управлінні) Товариства.

4.3. Визначення товарних меж ринку

(48) У пункті 1.3 Методики визначено, що *товар* – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).

(49) *Товарні межі ринку* – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

(50) Згідно з пунктами 5.1 та 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(51) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(52) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(53) Відповідно до пункту другого частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до комунальних послуг належать, зокрема, послуги з **централізованого водопостачання та централізованого водовідведення**.

(54) Відповідно до частини другої статті 23 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець послуги з централізованого водопостачання повинен забезпечити її постачання безперервно, з гарантованим рівнем безпеки та величини тиску.

(55) Відповідно до частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», у разі якщо співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали з виконавцем комунальної послуги відповідний договір (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і послуг з постачання та розподілу електричної енергії), з ними укладається індивідуальний договір про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання.

(56) Такі договори вважаються укладеними, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування та/або на вебсайті виконавця послуги співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з виконавцем комунальної послуги. При цьому розміщується повідомлення про місце опублікування

тексту договору у загальнодоступних місцях на інформаційних стендах та/або рахунках на оплату послуг.

(57) На офіційному вебсайті ПрАТ «АК «Київводоканал» за посиланням <https://vodokanal.kiev.ua/bagatokvartirnij-budinok> опубліковано повідомлення від 31.05.2021 про публічну пропозицію (оферту) ПрАТ «АК «Київводоканал» про укладання публічного індивідуального договору приєднання про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а саме: у зв'язку з прийняттям Закону України від 03.12.2020 №1060 «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» та керуючись нормами частини п'ятої 5 статті 13 вказаного закону, статтями 633, 634 Цивільного Кодексу України ПрАТ «АК «Київводоканал» публікує публічну пропозицію (оферту) про укладання публічного індивідуального договору приєднання про надання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення для споживачів – власників (співвласників, користувачів) житлових та нежитлових приміщень в багатоквартирному будинку, інших об'єктів нерухомого майна або водопостачання та/або водовідведення в житловому будинку, приєднаних до внутрішньобудинкових мереж, які отримують послуги для задоволення власних потреб, а також для забезпечення господарських, технологічних (власних) потреб багатоквартирного будинку в цілому.

(58) Предметом публічних індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначено, що Виконавець бере на себе зобов'язання надавати Споживачу послуги відповідної якості, а споживач зобов'язується своєчасно та в повному обсязі оплачувати надані послуги за тарифами, встановленими відповідно до законодавства, в строки і на умовах, визначених цим договором.

(59) Згідно з постановою від 15.01.2016 № 16, відповідно до статті 21 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та Указу Президента України від 10.09.2014 № 715 «Про затвердження Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, постановила:

- переоформити ліцензію АГ № 500008 на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, видану публічному акціонерному товариству «акціонерна компанія «Київводоканал» (код ЄДРПОУ **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, **«Інформація, доступ до якої обмежено»**), на безстрокову;
- ліцензію АГ № 500008 визнати недійсною.

(60) Отже, за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

(61) У пункті 1.3 Методики визначено, що *територіальні (географічні) межі ринку* – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

(62) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

(63) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання аналогічних послуг іншого суб'єкта господарювання, що можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність у межах саме тих мереж, які йому належать (на праві власності, користування тощо). Прокладення ж інших мереж поряд з вже існуючими є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.

(64) При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

(65) Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення затверджені постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 307 (далі – Ліцензійні умови).

(66) Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов:

- *місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання* – територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
- *місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення* – територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

(67) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є комплекс об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, **пов'язаних єдиним технологічним процесом**. Отже, географічне переміщення попиту є неможливим.

(68) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення враховано територію розташування водопровідних та каналізаційних мереж, за межами яких придбання таких послуг для споживачів є неможливим.

(69) Отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який здійснює діяльність у межах саме тих мереж, які йому належать на праві власності та/або перебувають у його користуванні.

(70) Таким чином, ПрАТ «АК «Київводоканал» є єдиним надавачем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства. З огляду на зазначене, у споживачів ПрАТ «АК «Київводоканал» відсутня альтернатива придбання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення окрім як у Товариства.

(71) Отже, враховуючи вищевикладене, територіальними (географічними) межами ринків

послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є територіальні (географічні) межі *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства.

4.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

(72) У пункті 1.3 Методики визначено, що *часові межі ринку* – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.

(73) Відповідно до пунктів 7.1 та 7.2 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

(74) У випадках, коли період повного обороту авансованого капіталу у виробництві відповідного товару є більшим, ніж один рік, як часові межі ринку як правило визначається проміжок часу, який дорівнює від одного до трьох зазначених періодів обороту капіталу.

(75) Протягом лютого 2022 року (дата початку застосування плати за абонентське обслуговування споживачів послуг із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на підставі наказу ПрАТ «АК «Київводоканал» від 31.01.2022 № 31) - грудня 2023 року (дата останньої відповіді Товариства) ПрАТ «АК «Київводоканал» залишалось єдиним виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства.

(76) Часовими межами досліджуваних ринків визначено період з лютого 2022 року по грудень 2023 року, тобто проміжок часу, протягом якого незмінними залишались структура ринків, співвідношення попиту і пропозиції на них.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

(77) Згідно з пунктом 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

(78) Згідно із положеннями статті 1 Закону України «Про природні монополії» *природна монополія* – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

(79) Частиною першою статті 5 Закону України «Про природні монополії» визначено, що відповідно до цього закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій, зокрема, у сферах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(80) Отже, ринки послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення знаходяться в стані природної монополії.

(81) Внаслідок технологічних особливостей централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) водопровідних та каналізаційних мереж, конкуренція на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відсутня, тому потенційні конкуренти у Товариства відсутні.

4.7. *Визначення бар'єрів для вступу на ринок*

(82) У пункті 1.3 Методики визначено, що *бар'єри вступу на ринок* – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.

(83) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(84) Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

(85) Враховуючи викладене, ПрАТ «АК «Київводоканал» в межах *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства, не має конкурентів на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а відтак споживачі даних послуг не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

(86) Крім того, ПрАТ «АК «Київводоканал» включено до Зведеного переліку суб'єктів природних монополій, розміщеного на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України за посиланням <https://amcu.gov.ua/naryami/konkurenciya/arhiv-zvedenogo-pereliku-rigodnih-monopolij>, з видом діяльності – централізоване водопостачання та централізоване водовідведення; територія діяльності – *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.

(87) Відповідно до пункту 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» діяльність у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення підлягає ліцензуванню.

(88) При цьому, внаслідок технологічних особливостей ринків надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, конкуренція на них відсутня.

4.8. *Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища*

(89) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:

- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
- не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

(90) Таким чином, ПрАТ «АК «Київводоканал» у період з лютого 2022 року по грудень 2023 року в межах «*Інформація, доступ до якої обмежено*», де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства, має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(91) Діяльність у сфері надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення протягом досліджуваного періоду з лютого 2022 року по грудень 2023 року регулювалась, зокрема:

- Законом України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- Законом України «Про водовідведення та очищення стічних вод»;
- Законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність»;
- Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон про житлово-комунальні послуги);
- Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» (далі – Закон про комерційний облік);
- Постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг» (з урахуванням змін, внесених постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 928) (далі – Постанова № 808);
- Правилами № 690;
- Вимогами до формування рахунків на оплату послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 31.01.2020 №23, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 25.02.2020 за № 202/34485 (далі – Вимоги № 23).

(92) Пунктом 11 частини першої статті 1 Закону про житлово-комунальні послуги визначено, що *плата за абонентське обслуговування* – платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг (далі – індивідуальний договір) або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (далі – індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем) (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води).

(93) Пунктом 6 частини першої статті 4 Закону про житлово-комунальні послуги встановлено, що до повноважень Кабінету Міністрів України належать, зокрема, визначення та встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальним договором або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем.

(94) Положеннями частини п'ятої статті 13 Закону про житлово-комунальні послуги визначено, що плата виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання, складається з:

- плати за послугу, що розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів на відповідну комунальну послугу та обсягу спожитих комунальних послуг, визначеного відповідно до законодавства;
- плати за абонентське обслуговування, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України.

(95) Постановою № 808 встановлено граничний розмір плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг.

(96) Відповідно до підпункту 2 пункту 2 Постанови № 808 плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена відповідно до планованих витрат виконавця (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до цієї постанови.

(97) Абзацом першим пункту 32 Правил № 690 визначено, що вартість послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначається за обсягом спожитих послуг та встановленими відповідно до законодавства тарифами.

(98) Пунктом 33 Правил № 690 визначено, що плата за послуги розраховується виходячи з розмірів затверджених тарифів та обсягу спожитих послуг, визначеного та розподіленого відповідно до законодавства.

(99) Положеннями пункту 34 Правил № 690 встановлено, що плата виконавцю за індивідуальним договором про надання послуг з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем складається з:

- плати за послуги, визначеної відповідно до цих Правил та Методики розподілу, що розраховується виходячи з розміру затверджених уповноваженим органом тарифів та обсягу спожитих послуг або за нормами споживання, встановленими органом місцевого самоврядування, до встановлення вузла комерційного обліку;
- плати за абонентське обслуговування, визначеної виконавцем, розмір якої не може перевищувати граничного розміру, встановленого Кабінетом Міністрів України;
- плати за технічне обслуговування та поточний ремонт внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку, що забезпечують надання відповідних послуг, яка визначається окремим договором між виконавцем та співвласниками багатоквартирного будинку.

(100) Відповідно до пункту 35 Правил № 690 плата за послуги, абонентське обслуговування та плата за технічне обслуговування і поточний ремонт внутрішньобудинкових систем централізованого водопостачання та водовідведення багатоквартирного будинку вноситься споживачем виконавцю щомісяця однією сумою

в порядку та розмірах, визначених договором. При цьому виконавець забезпечує деталізацію інформації щодо структури плати у рахунках споживачів.

(101) У разі коли співвласники багатоквартирного будинку самостійно не обрали однієї з моделей організації договірних відносин, визначених частиною першою статті 14 Закону про житлово-комунальні послуги, та/або не дійшли згоди з виконавцем про розмір плати за обслуговування внутрішньобудинкової системи централізованого водопостачання та водовідведення, плата виконавцю за індивідуальним договором складається з плати за послуги та плати за абонентське обслуговування.

(102) Плата виконавцю за колективним договором та за договором з колективним споживачем складається із плати за послуги, що розраховуються виходячи з розмірів затверджених тарифів та відповідного обсягу споживання.

(103) Згідно із пунктом 39 Правил № 690 Споживач не звільняється від плати за абонентське обслуговування у разі відсутності фактичного споживання ним послуг.

(104) Відповідно до підпункту 5 пункту 47 Правил № 690 індивідуальний споживач зобов'язаний оплачувати надані послуги за цінами/тарифами, встановленими відповідно до законодавства, а також вносити плату за абонентське обслуговування у строки, встановлені договором.

(105) *Рахунок на оплату комунальної послуги* – розрахунковий персоніфікований для кожного окремого споживача документ, що містить консолідовану інформацію щодо нарахованої суми за спожиті обсяги комунальної послуги, платежів споживача за ці послуги, у тому числі сплачених у попередньому розрахунковому періоді, обсягів споживання комунальних послуг та діючих тарифів на ці послуги, іншу інформацію, про нараховані та сплачені суми платежів, передбачених законами України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про житлово-комунальні послуги» (абзац другого пункту третього Вимог № 23).

(106) Водночас, частинами першою та другою статті 8 Закону про комерційний облік визначено, що рахунки на оплату наданої комунальної послуги формуються виконавцем або визначеною власником (співвласниками) іншою особою, що здійснює розподіл обсягів комунальної послуги, на основі показань вузла комерційного обліку відповідної комунальної послуги згідно з вимогами статей 9-11 цього закону.

(107) Виконавець або визначена власником (співвласниками) інша особа, що здійснює розподіл обсягів комунальної послуги, формує та надає споживачу (його представнику) рахунки на оплату наданої комунальної послуги щомісяця. Інформація, зазначена в пунктах 6, 7, 9, 10 частини третьої цієї статті, надається споживачу не менше двох разів на рік. Інформація, зазначена в пункті 10 частини третьої цієї статті, надається також у випадках, коли виконавець надсилає споживачам договори або зміни до них.

(108) Рахунки на оплату комунальної послуги надаються споживачу на паперовому носії. На вимогу або за згодою споживача рахунки можуть надаватися споживачу в електронному вигляді, у тому числі за допомогою доступу до електронних систем обліку розрахунків споживачів.

(109) Рахунки надаються споживачу на безоплатній основі.

(110) Пунктом 36 Правил № 690 визначено, що **рахунок на оплату спожитих послуг надається споживачу щомісяця на безоплатній основі** відповідно до статті 8 Закону про комерційний облік.

(111) Відповідно до Вимог № 23 електронний рахунок на оплату послуг має таку ж юридичну силу, як і паперовий рахунок-повідомлення.

(112) Вимоги № 23 не містять положень про стягнення окремої плати за виготовлення та формування рахунків на оплату централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

(113) Отже, чинним законодавством передбачено **безоплатне надання споживачу рахунків на оплату комунальної послуги**, а також забезпечена можливість отримання відповідних рахунків у електронній формі, що мають таку ж юридичну силу, як і паперові носії, які не передбачають будь-яких розрахунків під час формування та виготовлення останніх.

6. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

(114) ПрАТ «АК «Київводоканал» листом від 18.12.2023 № 5170/18/36/02-23 (вх. Відділення від 20.12.2023 № 60-01/4152) надало до Відділення копію наказу ПрАТ «АК «Київводоканал» від 31.01.2022 № 31 «Про застосування плати за абонентське обслуговування споживачів послуг із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (далі – Наказ № 31) з додатками (калькуляція плати за абонентське обслуговування).

(115) За результатами аналізу вказаних додатків (калькуляції плати за абонентське обслуговування) до Наказу № 31 Відділенням встановлено, що до витрат з плати за абонентське обслуговування для будинків, у яких не встановлено вузла комерційного обліку, включено такі статті витрат (без ПДВ):

№ з/п	Стаття затрат	Розмір витрат
1	Амортизація	0,32 грн/абонент
2	Заробітна плата	14,72 грн/абонент
3	Нарахування 22%	3,24 грн/абонент
4	Матеріальні витрати	0,86 грн/абонент
5	Витрати на теплоенергію та електроенергію	0,35 грн/абонент
6	Службові роз'їзди, послуги зв'язку та інтернет, послуги оренди приміщень, обладнання та інші	0,30 грн/абонент
7	Послуги Центру комунального сервісу	3,52 грн/абонент
8	Інші послуги	1,82 грн/абонент
9	Послуги банків: за прийняття, оброблення та перерахування платежів, розрахунково-касового обслуговування	2,89 грн/абонент

(116) До витрат з плати за абонентське обслуговування для будинків, у яких встановлений вузол комерційного обліку, включено такі статті витрат (без ПДВ):

№ з/п	Стаття затрат	Розмір витрат
1	Амортизація	0,67 грн/абонент
2	Заробітна плата	16,71 грн/абонент
3	Нарахування 22%	3,68 грн/абонент
4	Матеріальні витрати	2,25 грн/абонент
5	Витрати на теплоенергію та електроенергію	0,35 грн/абонент
6	Службові роз'їзди, послуги зв'язку та інтернет, послуги оренди приміщень, обладнання та інші	0,35 грн/абонент
7	Послуги Центру комунального сервісу	3,52 грн/абонент

8	Інші послуги	2,24 грн/абонент
9	Послуги банків: за прийняття, оброблення та перерахування платежів, розрахунково-касового обслуговування	2,89 грн/абонент

(117) Крім того, ПрАТ «АК «Київводоканал» зазначило, що до плати за абонентське обслуговування **включено суму коштів для формування рахунків та їх доставку на паперових носіях** у розмірі:

- з централізованого водопостачання у розмірі 0,21 грн без ПДВ на місяць з розрахунку на одного абонента;
- з централізованого водовідведення у розмірі 0,21 грн без ПДВ на місяць з розрахунку на одного абонента;

(118) Вказані розміри суми коштів для формування рахунку та їх доставку на паперових носіях в платі за абонентське обслуговування відповідно до калькуляцій плати за абонентське обслуговування з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на рік закладені:

- в статті витрат «Матеріальні витрати», зокрема, «Поштові витрати (марки, конверти)» на рівні 0,04 грн;
- в статті витрат «Послуги сторонніх організацій та інші потреби», зокрема, «Послуги з виготовлення та друку розрахункових документів» на рівні 0,06 грн;
- в статті витрат «Послуги Центру комунального сервісу» на рівні 0,11 грн.

(119) Разом з тим, чинним законодавством передбачено **безоплатне надання споживачу рахунків на оплату комунальних послуг**.

7. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ

(120) Встановлення ПрАТ «АК «Київводоканал» Наказом № 31 економічно необґрунтованого (завищеного) розміру плати за абонентське обслуговування споживачів послуг із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, з огляду на включення суми коштів для формування рахунків та їх доставку на паперових носіях, призводить до додаткових витрат споживачів цих послуг та, як наслідок, ущемлення їх інтересів при отриманні вказаних послуг.

(121) Такі дії ПрАТ «АК «Київводоканал» були б неможливими за умови існування значної конкуренції на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах ***«Інформація, доступ до якої обмежено»***, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого виконавця таких послуг.

(122) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо придбання таких послуг, інакше ніж у ПрАТ «АК «Київводоканал», вищезазначені дії призводять до додаткових витрат споживачів та ущемлення їх інтересів.

(123) Таким чином, дії ПрАТ «АК «Київводоканал», які полягають у встановленні наказом від 31.01.2022 № 31 економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування споживачів послуг із централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, з огляду на включення суми коштів для формування рахунків та їх доставку на паперових носіях, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної

конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) Товариства, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цих ринках.

У зв'язку з наведеним та керуючись статтями 7, 12¹ та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 та 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (зі змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи за ознаками вчинення приватним акціонерним товариством «Акціонерна компанія «Київводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи **«Інформація, доступ до якої обмежено»**; **«Інформація, доступ до якої обмежено»**) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, де розташовані водопровідні та каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) приватного акціонерного товариства «Акціонерна компанія «Київводоканал», шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цих ринках.

2. Збір та аналіз доказів доручити Третьому відділу досліджень і розслідувань.

**Голова адміністративної колегії –
голова відділення**

О. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ